



โครงการปริญญาเอก มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนภูมิภาค
ภาคเรียนที่ 1/2548

1517101 ทฤษฎีความรู้โลกาภิวัตน์และภูมิปัญญาท้องถิ่น 3(2-2-3)
(Theory of Knowledge, Globalization and Local Wisdom)

อาจารย์ผู้สอน

1. ศ.นพ.วันชัย วัฒนศัพท์
2. ศ.ดร.วรเดช จันทรศร
3. ศ.ดร.เสรี พงศ์พิศ
4. ศ.ดร.อัจฉรา ภาณุรัตน์
5. รศ.ดร.ภมร ชันถนัดถ์
6. ดร.วิชัย ธีญญพานิช

1. คำอธิบายรายวิชา

หลักการทางมานุษยวิทยาและตรรกะ วิธีการแสวงหาความรู้แบบสภาวะวิสัยนิยม (Objectivism) และแบบสัมพัทธนิยม (Relativism) ความสำคัญของเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์และสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ศาสนา ตลอดจนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อสถานะของความรู้ (Sociology of Knowledge) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะเฉพาะ หรือบริบทของแต่ละสังคมวัฒนธรรมและลักษณะสากล การแสวงหาคู่มือของการพัฒนาระหว่างระบบความรู้ แบบจารีต (Tradition) หรือนัยหนึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) และระบบความรู้แบบความเป็นสมัยใหม่ (Modernity or Post Modernity) หรือกระแสการพัฒนาประเทศให้เป็นแบบสมัยใหม่ (Modernization) หรือการพัฒนาในแนวกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ตลอดจนแนวทางสันติวิธีเพื่อเป็นอารยะ (Civility)

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ หลักการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาประเทศและภูมิภาคต่อไป

2. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจกับหลักทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสังคมไทยอันเป็นผลกระทบและอิทธิพลของการนำทฤษฎีการพัฒนา มาใช้

3. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์จากการแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 1-9 ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม

4. นักศึกษามีความสามารถหาองค์ความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการ ปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและภูมิภาคได้

3. วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

1. การบรรยาย
2. การอภิปราย การแสดงความคิดเห็น
3. การปฏิบัติ และการศึกษาภาคสนาม
4. การศึกษาคูงาน
5. การนำเสนอผลการปฏิบัติ

4. เนื้อหาและเวลาที่ใช้

สัปดาห์	เนื้อหา	ผู้สอน
1 (4 มิ.ย. 48) 09.00-12.00 น.	แนะนำ เนื้อหาวิชาขอบเขตของการศึกษา และการ มอบหมายงาน ทฤษฎีความรู้โลกาภิวัตน์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ผศ.ดร.อัจฉรา ภาณุรัตน์
2 (25 มิ.ย. 48) 09.00-16.00 น.	การใช้สันติวิธีเพื่อการพัฒนาในกระแสโลกาภิวัตน์	ศ.นพ.วันชัย วัฒนศัพท์
3-4 (2 ก.ค. 48) 09.00-16.00 น.	- การจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นในยุคโลกาภิวัตน์ - Globalization และ Localization	ศ.ดร.วรเดช จันทรศร
5-6 (3 ก.ค. 48)	ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาประเทศ	ศ.ดร.เสรี พงศ์พิศ

สัปดาห์	เนื้อหา	ผู้สอน
7-8 (16 ก.ค. 48) 09.00-16.00 น.	ทฤษฎีการพัฒนานำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ - Modernization Theory - Dependency Theory - Basic Human Needs Theory - Globalization Theory - Localization Theory	รศ.ดร.ภมร ชันถนัดต์
9-10 (13 ส.ค. 48) 09.00-16.00 น.	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจากการใช้ทฤษฎีการพัฒนานำมาใช้ในการพัฒนาประเทศและภูมิภาค	รศ.ดร.ภมร ชันถนัดต์
11-12 (27 ส.ค. 48) 09.00-16.00 น.	ผลกระทบจากการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9	ดร.วิชัย รัชฎูพานิช
13-14 (3 ก.ย. 48) 09.00-16.00 น.	การพัฒนาประเทศตามกระแสโลกาภิวัตน์ - ด้านเศรษฐกิจ - ด้านสังคม - ด้านการเมือง - ด้านวัฒนธรรม	ดร.วิชัย รัชฎูพานิช
15-16 (10 ก.ย. 48) 09.00-16.00 น.	การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าและการวิพากษ์เพื่อการพัฒนางาน	รศ.ดร.ภมร ชันถนัดต์

(TA : ดร.พรสวรรค์ สุวรรณศรี)

5. การวัดผลและประเมินผล

5.1 การวัดผลระหว่างภาคเรียน (60%)

- | | |
|--|------|
| 1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น | 10% |
| 2) การสรุปบทเรียน | 10% |
| 3) การบูรณาการความรู้โลกาภิวัตน์และภูมิปัญญาท้องถิ่น | 20% |
| 4) การนำเสนอผลการบูรณาการความรู้ | 20 % |

5.2 การวัดผลปลายภาคเรียน (40%)

6. งานที่มอบหมายให้ทำ

- 6.1 การสรุปบทเรียน
- 6.2 การเขียนบทความทางวิชาการ
- 6.3 การออกแบบงานวิจัย

7. เกณฑ์การพิจารณาให้ระดับคะแนน

ช่วงคะแนน	ผลการเรียน
90-100	A
80-89	B ⁺
70-79	B
60-69	C ⁺
50-59	C
46-49	D ⁺
40-45	D
0-39	E

7. เอกสารสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม

กนกศักดิ์ แก้วเทพ. การพัฒนาประเทศจากแผนพัฒนาฉบับที่ 1-7 บทวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ใน
วิธีวิทยาศาสตร์สังคมไทยวิถีใหม่แห่งการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมองค์การ
พัฒนาเอกชนไทย, 2535.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. คลื่นลูกที่ 5 ประชาชนสังคม : สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21.
กรุงเทพฯ : ชัคเซสมิเดีย, 2541.

กุศล สุนทรธาดา บรรณาธิการ. จุดเปลี่ยนนโยบายประชากรประเทศไทย. สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย, 2540.

กุหลาบ สายประดิษฐ์. กำเนิดครอบครัวของมนุษยชาติระเบียบสังคมของมนุษย์. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์กอไผ่, 2524.

กุสุมา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา บรรณาธิการ. รอยร้าวในสังคมไทย : บูรณาการกับปัญหาความมั่นคง
ของชาติ. กรุงเทพฯ : สถาบันศึกษาความมั่นคงและนานาชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.

ขจัดภัย บุรุษพัฒน์. ชนกลุ่มน้อยในไทยกับความมั่นคงของชาติ. กรุงเทพฯ : แพรววิทยา, 2526.

คณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย (คพป.). กรอบความคิดในการปฏิรูปการเมืองไทย. สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 3, 2540.

คาร์ล มาร์กซ. การก่อรูปของเศรษฐกิจก่อนทุนนิยม. แปลโดย ชเนศ อาภรณ์สุวรรณ. กรุงเทพฯ :
มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2537.

จอห์น เค. แพร์เบงค์ และคนอื่นๆ. เอเชียตะวันออกยุคใหม่เล่มสาม. กุสุมา สนิทวงศ์ และชัยโชค
จุลศิริวงศ์ แปล. มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ : ไทยวัฒนาพานิช,
2521.

จิตร ภูมิศักดิ์. โองการแข่งน้ำและความคิดใหม่ในประวัติศาสตร์ไทยกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา.
พิมพ์ครั้งที่ 2 : ดวงกมลจำกัด, 2521.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. วัฒนธรรมไทยกับการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ชุดความรู้ความคิดอันดับที่ 6 พิมพ์ครั้งที่ 4, 2540.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรพิไล เลิศวิชา. วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย. สร้างสรรค์, 2537.

ระวัชชัย ภาคินุช. สาระที่ถูกลืมมองข้ามทางวัฒนธรรม. โอเดียนสโตร์, 2533.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. อารยธรรมไทยพื้นฐานทางประวัติศาสตร์. ต้นอ้อ, 2540.

ชัย เรื่องศิลป์. ประวัติศาสตร์ไทยสมัย พ.ศ. 2352-2453 ด้านเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

- ชัย เรื่องศิลป์. **ประวัติสังคมไทยสมัยโบราณก่อนศตวรรษที่ 25**. พิมพ์ครั้งที่ 3, 2539.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ศาสตราจารย์ ดร.มัชฌิมทฤษฎี. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2538.
- _____. ศาสตราจารย์ ดร.วัฒนาธรรมคือทุน. กรุงเทพฯ : บริษัทพี.เพรส จำกัด, 2540.
- ณรงค์ พ่วงพิศและพลศักดิ์ จิรไกรศิริ (บรรณาธิการ). **สังคมไทยใน 200 ปี**. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2526.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ บรรณาธิการ. **ต่อนจนไทยภาวะวิกฤติ**. ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง. บริษัทเอดิสันเพรสโปรดักส์, 2541.
- ณรงค์ศักดิ์ วงศาโรจน์. **การตั้งถิ่นฐานชาวเขาในประเทศไทย**. สถาบันวิจัยชาวเขากรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2528.
- ดวงเดือน บุนยวง และโอทอง คำอินชู. **แนวคิดและอึดคองท้าวสูง ท้าวเดือน**. มติชน, 2540.
- ทำเนียบชุมชนพื้นที่สูงในประเทศไทย. กองสงเคราะห์ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม. 2538.
- ชเนศวร์ เจริญเมือง. **การปกครองเมืองในสังคมไทยกรณีเชียงใหม่เจ็ดศตวรรษ**. โครงการศึกษาการปกครองท้องถิ่น. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.
- _____. **100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440-2540**. กรุงเทพฯ : คบไฟ, 2540.
- น้ำเงิน บุญเยี่ยม. **ยุโรปสมัยใหม่ ค.ศ. 1789-1914**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. **เชิงอรรถสังคมไทยในสายต่านักวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2532.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. **สังคมไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง**. คณะกรรมการเผยแพร่และส่งเสริมงานพัฒนา, 2539.
- ปิยนาด บุนนาค. **บรรณานิทศน์ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยตั้งแต่ระยะการปฏิรูปการปกครองในสมัยรัชการที่ 5 ถึงปัจจุบัน**. สถาบันไทยคดีศึกษา ฝ่ายวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ประเวศ วะสี. **ธรรมิกสังคม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2528.
- _____. **แนวคิดและยุทธศาสตร์สังคมสมานภาพและวิชา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2536.
- _____. **พระสงฆ์กับการรู้เท่าทันสังคม**. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. ม.ป.พ.
- _____. **ยุทธศาสตร์ทางปัญญาของชาติ**. กรุงเทพฯ : 2539.
- ประเวศ วะสี และคนอื่นๆ. **แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย**. สมพันธ์์ เดชะอริก (บรรณาธิการ). สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น. ม.ป.พ.

พัทยา สายหู. กลไกของสังคม พิมพ์ครั้งที่ 9. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

เพ็ญศรี ตึก และคนอื่นๆ. วัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติความเชื่อ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

พระธรรมปิฎก. การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2539.

พระราชวรมนี (ประยูรศักดิ์ ปยุตโต). สถาบันสงฆ์กับสังคมไทย. เคล็ดไทย, 2527.

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม. แผนแม่บทเพื่อการฟื้นฟูชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2541.

ภัคพัฒน์ วัฒนศิริธรรม. แผนแม่บทเพื่อการฟื้นฟูชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2540.

มนตรี จุฬวัฒน์ทล. ระบบการวิจัยและพัฒนาในประเทศไทย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2537.

มิตชีสัน. ลัวส์. อิทธิพลของชาวจีนโพ้นทะเลและบทบาทของคนจีนในประเทศไทยสมัยปัจจุบัน. แปลและเรียบเรียงโดย กมล จันทรสสาร พระนคร : โอเดียนสโตร์, 2506.

มานพ ถาวรวัฒน์สกุล. ขุนนางอยุธยา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. มุลินธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2536.

รังสรรค์ ธรระพรพันธ์. ระบบเศรษฐกิจไทย ลักษณะและปัญหา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.

ราชบัณฑิตยสถาน. สารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : ยุโรป เล่ม 1 อักษร A-B. บพิธการพิมพ์, 2531.

เรืองเดช บันเขื่อนขัตติย์. ภาษาถิ่นตระกูลไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2 สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทมหาวิทยาลัยมหิดล. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ลูวิส. พอล. หกเผ่าชาวดอย. ศิริวรรณ สุขพานิช แปลและเรียบเรียง. ม.ป.ท. 2528.

วิทยากร เชียงกุล. สังคมประชาธิปไตยใหม่ ทองออกประชาชน. สำนักพิมพ์มิ่งมิตร, 2543

_____. ปัญหาพื้นฐานของชาวนาไทย. สร้างสรรค์, 2526.

เศรษฐสยาม. การผูกขาดเศรษฐกิจไทย. ชุดเศรษฐศาสตร์ การเมืองอันดับ 3. สำนักพิมพ์ปุ๋ยฝ้ายบริษัทเคล็ดไทยจำกัด, 2524.

ศรีศักร วัลลิโภดม. สยามประเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 3. มติชน. 2538.

สกินเนอร์. จี วิลเลียม. สังคมจีนในประเทศไทย : ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์. แปลจาก Chinese Society in Thailand : an analytical history โดยพรณี จัตรพลรักษ์ และคนอื่นๆ บรรณาธิการ โดย ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. กรุงเทพฯ มุลินธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2529.

สมาคมนักวิชาชีพไทยในญี่ปุ่น. ทางด่วนข้อมูลและข้อเสนอเพื่อการพัฒนาประเทศ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2540.

สมร นิตินันท์ประกาศ. ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1865-1945 ยุคหลังสงครามกลางเมือง
สงครามโลกครั้งที่ 2. ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

สมบูรณ์ ธรรมครองอาศัย. ประวัติศาสตร์อารยธรรมโลก 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2519.

สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล. สังคมไทยจากศักดินาสู่ทุนนิยม. วารสารธรรมศาสตร์ 11 มิถุนายน 2526.

สมศักดิ์ สามัคคีธรรม. แนวคิดมาร์กซิสต์กับการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงในสังคมชวา
ประเทศไทยโลกที่สาม. กรุงเทพฯ : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2533.

สร้อยศรี อ่องสกุล. วัฒนธรรมและการเมืองล้านนา. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2539.

ลีปพนนท์ เกตุทัต. วัฒนธรรมและการเมืองล้านนา. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2538.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. แม่น้ำลำคลองสายประวัติศาสตร์. มติชน. 2539.

สุเทพ สุนทรเกษม. มานุษยวิทยากับประวัติศาสตร์. ด้านสุทธาการพิมพ์. 2540.

สุรเชษฐ์ เวชชพิทักษ์. รากฐานแห่งชีวิตวัฒนธรรมชนบทกับการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
หมู่บ้าน, 2533.